

Handläggare
Kerstin Bratt
Telefon: 08-508 21 470

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2021-02-25

Verksamhetsplan 2021

Solberga/Sjöängens förskolor

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	6
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	6
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	10
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	10
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	12
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	14
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	14
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	16
Redovisning av ekonomi.....	19
Resursanvändning.....	19
Budget 2021.....	19
Övrigt.....	19

Inledning

Alla kommunala förskolor i den nya stadsdelen Hägersten-Älvsjö har en gemensam riktning med likvärdighet och hög kvalitet som mål. Sedan 1 juli 2020 utgör våra förskolor den största kommunala förskoleavdelningen i Stockholms stad. Vårt övergripande och gemensamma kvalitets- och utvecklingsarbete under 2021 kommer i hög grad att präglas av att skapa en gemensam plattform att utgå ifrån i den nya stadsdelen. Även den pågående pandemin har påverkat våra verksamheter under en stor del av 2020 och påverkar hur vi planerar för våra gemensamma utvecklingsarbeten under 2021.

Vi ska fortsätta de utvecklingsarbeten vi påbörjat under andra halvåret 2020. Vi ska stanna kvar i våra kompetensutvecklingsinsatser för att skapa sammanhang och fördjupa våra kunskaper. Vi ska fortsätta arbetet med att skapa gemensamma strukturer för kvalitet och utveckling och vi ska revidera och utforma gemensamma riktlinjer och ställningstaganden för våra förskolor.

Förskolans medarbetare ska genom denna inriktning få arbetsro och möjlighet att fortsätta utveckla undervisningen tillsammans med kollegorna på den egna förskolan.

Solberga/ Sjöängens Förskolors Verksamhetsplan 2021

Vision

Solberga/ Sjöängens förskolor ska ha en förskola i världsklass där lek, lärande, trygghet och respekt för det enskilda barnet står i centrum. Förskolan ska möta barnens förmågor och intressen. Med en förskola i världsklass bidrar vi till att framtida generationer präglas av nyfikenhet och lust att lära, trygghet och respekt för olikheter.

Verksamhetsidé

Tillsammans för hållbar framtid!

Vårt uppdrag är att förmedla både kunskaper och värden. I verksamheten levandegör vi demokratiska värden samtidigt som vi stimulerar kreativitet och lärande. Vi ser på hållbar utveckling ur ett helhetsperspektiv där delar som lärande, val av material, kost, mänskliga rättigheter, demokrati, delaktighet, jämställdhet och vår relation till naturen ingår. Vi ger alla barn i verksamheten en trygg, omsorgsfull, lustväckande och stimulerande vardag med närvarande och aktiva medforskande pedagoger. Barnen ska se på framtiden som positiv och påverkingsbar.

Den pedagogiska verksamheten utgår ifrån målen i förskolans läroplan, skollagen, barnkonventionen, Plan mot kränkande behandling och vårt arbete med aktiva åtgärder mot diskriminering samt Stadsdelens nämndmål som blir våra gemensamma enhetsmål. Målen i verksamhetsplanen har vi processat med arbetslagsansvariga i december 2020. Medarbetarna har varit delaktiga och haft möjlighet att påverka innehållet i verksamhetsplanen på utvecklingsdagen i januari 2021.

Välkomnande

På Solberga/ Sjöängens förskolor arbetar vi utifrån en idé om en välkomnande förskola där alla ska känna sig väl bemötta, känna trygghet och omtanke. Där deras frågor välkomnas och synpunkter är värdefulla. Välkomnande mötesplatser som skapar meningsfullhet för barn,

vårdnadshavare och personal.

Utforskande

En miljö som talar till alla sinnen där barn får tänka, prova, undersöka, skapa och lära på många olika sätt. En miljö med övervägande ostrukturerat material som ställer frågor och väcker lust att skapa. Medforskande och medskapande nyfikna pedagoger som iscensätter utforskande och föränderliga pedagogiska miljöer.

Delaktighet

Förskolans uppdrag handlar om att inkludera alla i en gemenskap, barn, vårdnadshavare och pedagoger. Denna gemenskap utgör grunden för vår verksamhet.

Tillit

Solberga/ Sjöängens förskolor ska vara trygga. Att våga ta plats utan att ta plats för någon. Man ska tro på sig själv och sin förmåga. Olikhet ger mångfald och blir en tillgång för verksamheten.

Glädje

Glädje handlar om en känsla av välbehag. Att förundras och upptäcka saker tillsammans.

Estetik

Estetik är ett redskap för lärande. Genom våra sinnen får vi olika intryck och dessa intryck påverkar vårt intellekt och de känslor som skall bearbetas. Genom estetiska uttrycksformer berikas barns erfarenheter och deras fortsatta lärande.

Vi vill ge varje barn möjlighet att utveckla sin potential och sina förmågor fullt ut. En tydlig värdegrund som utgår ifrån alla människors lika värde och individuella rätt att vara olika genomsyrar vårt arbetssätt och ses som tillgång i det pedagogiska arbetet. För att värdegrunden ska genomsyra vår verksamhet i alla dess delar, arbetar vi utifrån en helhetssyn som vägleds genom våra ledord och principer.

Verksamhetsbeskrivning

Solberga/ Sjöängens förskolor består av åtta förskolor. Dessa är Citrusgården, Prästängen, Skattkistan, Solängen, Sylvester, Äppelängen, Eken och Sjöstjärnan med totalt 28 grupper.

Snittet för antal inskrivna barn är ca 488. Andel anställda i barngrupp ca 100 och av dessa är 42,3% legitimerade förskollärare.

Solberga/ Sjöängens förskolors organisation och ledningsstruktur

Ledningen består av en rektor, två biträdande rektorer och en administratör.

Rektor med det övergripande ansvaret för utbildningens alla delar; ekonomi, personal och den pedagogiska verksamheten.

Biträdande rektorer som tillsammans med rektor ansvarar för personal och att driva den pedagogiska utvecklingen framåt.

Administratör vars huvuduppgifter är fakturering, en viss del personaladministration samt beställning av varor.

Samordnare är en pedagog som ansvarar för den dagliga bemanningen på varje förskola.

Arbetslagsansvarig förskollärare finns på varje förskoleavdelning med ansvar att driva det pedagogiska arbetet framåt tillsammans med arbetslaget.

Förskollärare: Ansvarar för att leda och utvärdera processen dagligen.

Arbetslag Ansvarar för att processerna genomförs dagligen. Består av förskollärare och barnskötare.

Utvecklingsområden på enhetsnivå 2021

Likvärdig förskola

Enheten är en sammanslagning av tre olika enheter i Älvsjö med olika rutiner och arbetssätt. Enheten behöver arbeta för en likvärdig hög nivå på förskolorna med fokus på likvärdiga lärmiljöer och enhetlig användning av uppföljningsverktygen Stadens webbaserade kvalitetsindikator, WKI, och Planering och Bedömning, PoBen. Vi har inlett vårt arbete med likvärdighet genom att tillsammans med arbetslagsansvariga processat enhetens mål och tillsammans kommit fram till de förväntade resultaten som gäller för årets verksamhetsplan.

Språk och kommunikation – Högläsning- boksamtal – språkgenrer

Enheten kommer under året att arbeta med fokus på språk och kommunikation. Högläsning är en viktig del i förskolans arbete. Alla avdelningar läser för barnen och oftast i samband med vilan. Vi vill att högläsning ska vara en planerad aktivitet och läsningen ska ske när barnen är pigga och utvilade. Det ska finnas tid och utrymme att samtala om boken efter läsningen för att barn ska få reflektera över det lästa. Vi vill kartlägga de inre och yttre förutsättningarna för läsningen.

Förskolans lärmiljöer

Under kommande termin och läsår behöver enheten arbeta för att få en mer enhetlig användning av uppföljningsverktyg. Det behövs ett starkare fokus på lärmiljön och undervisningen samt integrera ännu mera resultaten av uppföljningsverktygen som till exempel WKI och PoBen i medarbetarnas kvalitetsarbete och i den dagliga undervisningen.

Digitala verktyg

Alla barn ska ges goda förutsättningar att använda digitala verktyg i lärandet och utmanas i sin användning av digitala verktyg i sitt lärande. Enheten kommer i de pedagogiska nätverken arbeta med digitaliseringsstrategin och utveckling av den egna kompetensen.

Alla pedagoger ska ha en personlig lärplatta och en dator ska finnas på varje avdelning och kök. Alla avdelningar ska ha en projektor och varje förskola tillgång till kompletterande digitala verktyg.

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Solberga/Sjöängens förskolor bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att förskolorna ger alla barn lika möjligheter och det stöd de behöver för att lära och utvecklas i enlighet med skollagen och läroplanen.

Utbildning är en grundläggande mänsklig rättighet. En jämlik och likvärdig utbildning av god kvalitet som ska främja livslångt lärande för alla ska säkerställas. I utbildningen är tillgången på pedagogiskt utbildad personal avgörande, därför är undervisningen ledd av legitimerade förskollärare.

Barn ska få det stöd utformat med hänsyn till sina egna behov och förutsättningar. Förskolorna erbjuder likvärdiga och tillgängliga pedagogiska lärmiljöer av hög kvalitet som stödjer utveckling och lärande för alla barn.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	33 %	33 %	Tertial
 Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	88 %	88 %	År
 Antal barn per grupp	16	16	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
 Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,6	3,6	År

Nämndmål:

Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden

Beskrivning

Utbildningen ger barnen likvärdiga möjligheter att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Barnkonventionens intentioner är tydliga i utbildningens innehåll. Alla barns olika språkliga och kommunikativa förmågor och behov tas till vara för att skapa förutsättningar för ett tillgängligt och fungerande språk för alla barn.

Interkulturellt förhållningssätt präglar undervisningen samt förskollärarnas och barnskötarnas kommunikation med barn och vårdnadshavare. Förskolans medarbetare har adekvat kompetens för att utföra sitt läroplansuppdrag. Kompetensutveckling prioriteras för att ytterligare stärka medarbetarnas förutsättningar att bedriva undervisning av hög kvalitet.

Förväntat resultat

Barnens intressen och behov ligger till grund för hur utbildningen utformats.
Barnkonventionens intentioner är synliga i utbildningens innehåll.
Alla barn möter en varierad språklig och kommunikativ miljö.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska i samarbete med förskoleenheterna revidera underlagen för stadens språkprogram	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningens förskoleavdelning ska utveckla arbetet med minoritetsspråk	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningens förskoleenheter ska fortsätta utveckla sina arbetssätt med barnkonventionen	2021-01-01	2021-12-31

Enhetsmål:

Gruppen är en tillgång där varje barn har en självklar plats, ges utrymme och blir lyssnat på

Förväntat resultat

- Barn samarbetar och förhandlar med varandra.
- Barn visar omsorg och empati för varandra. De tröstar och hjälper varandra.

Arbetssätt

Vi arbetar aktivt med barnkonventionen tillsammans med barnen och barnkonventionen genomsyrar hela vardagen. Projektarbetet möjliggör barns delaktighet och inflytande. Genom att arbeta i mindre grupper ökar talutrymmet och möjlighet att göra sin röst hörd. Vi arbetar så att interkulturellt förhållningssätt finns med vid planering, reflektioner och i det dagliga praktiska arbetet.

Resursanvändning

Rektor och biträdande rektor följer upp arbetet i PoBen och Lärloggarna. Pedagogiska nätverk, barn och pedagogers kompetens.

Uppföljning

Vecko/ Månadsreflektioner i PoBen.

Kommentar

Gruppen är en tillgång där varje barn har en självklar plats, ges utrymme och blir lyssnat på.

Nämndmål:

Alla barn i förskolan utvecklas och lär utifrån sina förmågor i lärmiljöer av hög kvalitet

Beskrivning

Alla barn erbjuds en pedagogisk, stimulerande och trygg utbildning som utgår från skollagen och läroplanens mål. Utbildningen präglas av samt stärker barnens intresse och nyfikenhet för att lära och erövra nya erfarenheter och kunskaper. Barns behov, inflytande och delaktighet är en utgångspunkt för hur utbildningen utformas. En god omsorg är en förutsättning för utveckling och lärande. Utbildningen bedrivs i likvärdiga lärmiljöer som uppmuntrar till lek och utforskande. Språk och fysisk rörelse tillsammans med hållbar utveckling är särskilt prioriterade områden. Användningen av digitala verktyg främjar undervisningen och barnens utforskande.

Förskolornas systematiska kvalitetsarbete är en förutsättning för att erbjuda en likvärdig utbildning och undervisning av hög kvalitet. Förskolorna planerar, följer upp, utvärderar och analyserar verksamheten. Stadens webbaserade kvalitetsindikator för förskola är en viktig del i detta arbete. Barnens lärande och utveckling dokumenteras, följs upp och kommuniceras med vårdnadshavarna, bland annat via Skolplattformen.

Förskolorna präglas av ett tydligt ledarskap, tydliga roller, ansvarsfördelning och kommunikation på alla nivåer i organisationen.

Förväntat resultat

Alla barn möter likvärdiga lärmiljöer utformade utifrån intentionerna i läroplanen.
Alla barn är fysiskt aktiva utifrån sina förutsättningar, i utmanande och varierande miljöer.
Alla barn utmanas i sin användning av digitala verktyg i lärandet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Självvärdering utifrån läroplansuppdraget avseende undervisningsmiljöer	3,6		År
♀ Vårdnadshavares sammanfattande omdöme om förskolans arbete med normer och värden	90		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska fortsätta att utveckla gemensamma strukturer för det systematiska kvalitetsarbetet.	2020-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska stärka rektorer i deras kommunikation med vårdnadshavare och medarbetare	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska tillsammans med förskoleenheterna implementera ställningstaganden för digitala verktyg i sina verksamheter	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska tillsammans med förskoleenheterna utforma och implementera ställningstaganden som ska ligga till grund för en likvärdig och tillgänglig lärmiljö.	2020-01-01	2021-12-31
Förvaltningens förskoleenheter ska utveckla sina arbetssätt med kvalitetsindikatorn i syfte att höja lärmiljöernas kvalitet.	2020-01-01	2021-12-31

Enhetsmål:

Varje barn i Solberga- Sjöängens förskolor möts av lärmiljöer där organisation/ struktur, material och pedagogernas förhållningssätt återspeglar läroplanens intentioner

Förväntat resultat**Språk:**

-Barn utvecklar sitt ordförråd, ställer frågor, berättar, återberättar och samtalar. Använder olika språkgenrer.

-Barn utvecklar sina språkliga förmågor. Uttrycker åsikter, beskriver, instruerar, jämför, resonerar, reflekterar, ifrågasätter, förklarar, benämner och argumenterar.

Matematik

-Barn testar olika sätt att lösa problem, sorterar klassificerar och löser problem.

Naturvetenskap

-Barn fortsätter sitt utforskande av olika fenomen i olika sammanhang och kan sätta ord på det.

Arbetsätt

Vi skapar undervisningsmiljöer där barn stöttas i sitt lärande. Enheten utvecklar sina arbetsätt med kvalitetsindikatorn i syfte att höja lärmiljöernas kvalitet. Projektarbete har fokus på språk och litteratur. Det finns ett språkmål inom varje läroplansmålområde. Aktiviteter, innehåll och material är kopplade till läroplanens mål. Leken har en central plats i förskolans miljö. Vi erbjuder barn planerad högläsning och boksamtal i mindre grupper. Vi använder oss av Rörelsestrategin för Hägersten - Älvsjö i undervisningen och utbildningen så att graden av fysisk aktivitet ökar. Vi arbetar så barnen utmanas i sin användning av digitala verktyg i lärandet. I de pedagogiska nätverken kommer pedagogerna att diskutera och arbeta praktiskt utifrån boken "Boksamtal" av Agneta Edwards".

Resursanvändning

Rektor och biträdande rektor följer upp arbetet i PoBen och Lärloggarna. Pedagogiska nätverk, barn och pedagogers kompetens i till exempel flerspråkighet.

Styrdokument

Litteratur

Uppföljning

Uppföljning och säkerhetsställande av målet sker varje månad i PoBen. Under juni månad gör varje avdelning en utförlig utvärdering av samtliga mål. Målet följs även upp och analyseras i relation till förskoleindikatorn och förskoleundersökningen. / månadsreflektioner i PoBen.

Kvalitetsindikatorn WKI utvärderas och följs upp två gånger om året.

Utveckling

I våra pedagogiska nätverk och i möten med arbetslagsansvariga kommer vi fortsätta att arbeta med bedömarkompetens i WKI. Pedagogerna kommer att vara indelade i tre olika mötesgrupper med fokus på matematik, språk och digitalisering för att stärka och utveckla undervisning på förskoleenheten.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel vårdnadshavare som upplever att barnet använder digitala verktyg i sitt lärande	78		År
Andel vårdnadshavare som upplever att barnet uppmuntras till att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen	85		År
Andel vårdnadshavare som upplever att barnet uppmuntras till att utveckla sitt språk	88		År

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Solberga/Sjöängens förskolor bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att ge lika möjligheter till deltagande och skapande i enlighet med Stockholm stads kulturstrategiska program. En ökning av kulturpengen till förskolan samt stöd i hur arbetet med kultur kan utformas och utvecklas ökar förutsättningarna för att lyckas med intentionen.

Kultur och skapande integreras i verksamheternas ordinarie arbete inom förskola, för ungdomar och för äldre. Förskolan är en kulturell mötesplats där barnen får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.

Nämndmål:

Invånarna i Hägersten-Älvsjö har tillgång till ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter

Beskrivning

Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete. Förvaltningen fortsätter arbetet med att utveckla fler och bättre möjligheter till kultur- idrotts- och fritidsaktiviteter. Lösningar utformas så att även personer med funktionsnedsättning kan delta i och utöva hälsofrämjande aktiviteter.

Kulturaktiviteter genomförs i nämndens verksamheter samt genom bidragsgivning till lokala föreningar.

Förskolorna tilldelas en kulturpeng baserat på barnantal. Alla barn i förskolan får möta och själv prova olika former av kultur och skapande enligt stadens program, Kultur i ögonhöjd. Barnen i förskolan har under sin förskoleperiod tillgång till ett varierat utbud av böcker och besöker bibliotek. Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen. Förskolan ska i samarbete med kulturnämnden och stadens fria kulturaktörer verka för att fler barn kommer i kontakt med kulturverksamheter.

Fritidsgårdar och öppna mötesplatser erbjuder besökarna ett brett utbud av kulturaktiviteter som riktar sig och är tillgängliga för alla.

Stadsdelsnämnden utreder möjligheten att använda delar av det före detta förvaltningskontoret i Älvsjö till en mötesplats för både ungdomar och äldre, med möteslokaler för studieförbund och föreningar.

Boende på förvaltningens grupp- och servicebostäder får stöd i att ha en rik fritid och att kunna delta i hälsofrämjande aktiviteter utifrån sina intressen.

Äldreomsorgen arrangerar en kulturmånad med olika program och aktiviteter.

Förväntat resultat

Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.

Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet.

Barn på förskola får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska verka för att enheterna nyttjar de erbjudanden som ges via kulanpremien i syfte att fler barn ska ta del av kultur.	2021-01-01	2021-12-31

Enhetsmål:

Barn tar del av kultur för, av och med barn

Förväntat resultat

-Barnen tar del av och möter olika sorters kulturutbud på och utanför förskolan. Av barn, med barn och för barn.

Arbetsätt

Vi erbjuder de stora barnen (från 3 år) att delta i projektrelaterade kulturupplevelser i form av musik och musikföreställningar, museibesök, biblioteksbesök, teaterföreställningar, besök på olika kulturhistoriska platser. På förskolorna finns det i den pedagogiska miljön tillgång till olika uttrycksformer med möjligheter till eget skapande i form av målning, lera, drama, dans och musik med mera. Förskolan har återkommande traditioner som vidgar begreppet kultur. Förskolan kommer att uppmärksamma svenska och andra kulturella traditioner. Varje storbarnsavdelning är försedd med mångkulturella almanackor. Genom att uppmärksamma olika traditioner kommer barnen att utveckla sin förmåga att förstå och leva sig in i andras

värderingar och villkor. Enheten kommer att tillvarata barnens, pedagogernas och vårdnadshavarnas kompetenser för att utveckla barnens intresse för dans, musik, sagor, konst m.m. Barnen kommer att erbjudas att ta del av dessa kulturyttringar från andra kulturer.

Resursanvändning

Förskolan är i sig en resurs. Den är en mötesplats för olika kulturer och kompetenser. Den pedagogiska miljön är varierad och lockar till att skapa och leka. Vi använder oss av gården, skog och mark.

Uppföljning

Uppföljning och säkerhetsställande av målet sker varje månad. Under juni månad gör varje avdelning en utförlig utvärdering av samtliga mål. Målet följs även upp och analyseras i relation till förskoleundersökningen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Solberga/Sjöängens förskolor bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att följa stadens miljöprogram i form av en lokala miljö- och klimathandlingsplan. Solberga/Sjöängens förskolor ska aktivt bidra till stadens miljömål genom att minska sin energiförbrukning, få ner klimatpåverkan från livsmedel och andra inköp, fasa ut fossila bränslen helt till 2030, arbeta för ett resurssnålt Stockholm med cirkulära materialflöden, öka den biologiska mångfalden och anpassa Stockholm till ett förändrat klimat.

Nämndmål:

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd är en fossilfri organisation år 2030

Beskrivning

Stadsdelsnämnden utgår från klimathandlingsplan 2020-2023 samt miljöprogrammet 2020-2023 i sitt miljö- och klimatarbete. Stadsdelsnämndens lokala miljö- och klimathandlingsplan (MKHP) har nu tagits fram och kommer börja följas under 2021. Stadsdelsnämnden tar med sin MKHP ett krafttag vad gäller miljöfrågorna. Fokusområdena kommer från stadens miljöprogram. Många av miljöfrågorna är sådant som stadsdelsnämnden har arbetat med tidigare - att verksamheterna ska arbeta aktivt med att sortera matavfall, minska användningen av plast, förebygga att avfall uppstår, minska energiförbrukningen och göra klimatsmarta tjänsteresor etc. Dock så innebär stadsdelsnämndens MKHP en konkretisering av hur verksamheterna ska arbeta för att uppnå målet att vara fossilfria år 2030.

Vidare arbetar förvaltningen med att kartlägga och granska hur verksamheterna kan minska sin klimatpåverkan. Detta sker främst genom investeringar eller genom beteendeförändring. Klimatinvesteringsmedel kommer att sökas vid behov, först ska en inventering göras under året för att undersöka vilka verksamheter som fortfarande inte har fått LED-belysning och/eller energisnåla vitvaror. Underlaget från inventeringen kommer att ligga till grund för

klimatestimeringar senare i år och eventuellt även för 2022. Vid upphandling av nästa parkentreprenad ska tydliga miljökrav ställas för att minska förvaltningens indirekta klimatpåverkan. Parkentreprenaden använder många tunga fordon och arbetsmaskiner och är därför en stor indirekt utsläppskälla för stadsdelsnämnden. Idén är att ställa krav på elektrifiering och biodrivmedel.

Verksamheter som serverar mat ska genom ökad medvetenhet och kunskap minska livsmedels negativa klimatpåverkan. Genom verktyget Hantera Livs och regelbunden uppföljning ska förvaltningen få ner sina utsläpp från livsmedel med 25 procent till 2023. Livsmedelsinköp är en av förvaltningens största källor till växthusgaser, 2019 innebar förvaltningens livsmedelsinköp utsläpp av ca 1500 ton CO₂e (koldioxidekvivalenter).

Förväntat resultat

Stadsdelsnämnden har implementerat den lokala miljö- och klimathandlingsplanen som konkretiserar miljöprogrammets mål. I den ingår bland annat att stadsdelsnämnden ska minska användningen av plast i verksamheterna. Matavfall har återvunnits i hög grad där det är möjligt och samtliga verksamheter som regelbundet serverar måltider har alla matåtervinningsmöjligheter. Avfall som uppstår tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin. Den relativa energiförbrukningen i förvaltningen har minskat. Utsläpp från förvaltningens verksamheter, både direkta och indirekta, har minskat. Nämnden ska arbeta mot att vara en fossilfri organisation år 2030.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska genom regelbunden uppföljning och kunskapsspridning få ner klimatpåverkan från livsmedelsinköp.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningens förskoleenheter ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt tillsammans med förskoleavdelningen arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2020-01-01	2021-12-31
Förvaltningens verksamheter ska arbeta aktivt för att minska användningen av plast.	2021-01-01	2021-12-31

Enhetsmål:

Barnen i Solberga/ Sjöängens förskolor utvecklar förståelse för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra

Förväntat resultat

Barnen visar omsorg om innemiljön

Barnen visar glädje i att vistas i naturen och värnar om den

Arbetsätt

På förskolan källsorterar barnen. Barn använder återvinnings-material i sitt skapande och görs uppmärksamma på hur vi kan spara på jordens resurser. Barn vistas i naturen för att uppleva den med sina sinnen och etablera en relation till den. Pedagogerna planerar för utevistelse och besök i närliggande parker och skog.

Uppföljning

Vecko/månads reflektioner i PoBen och WKI

Enhetsmål:

Solberga/ Sjöängens förskolor arbetar för att Hägersten-Älvsjö är en fossilfri organisation 2030

Förväntat resultat

- Andel inköpta ekologiska livsmedel 60%
- Matsvinnet minskar
- Alla avdelningar har nått nivå 2 i kemikaliesmartförskola

Arbetsätt

Vi arbetar med hållbar utveckling. För att minska matsvinnet vid måltiderna så ställer vi fram lagom mycket mat på borden. Vi hjälper barn med att ta lagom mycket och ta mer om de vill äta mer. Vi uppmuntra de barn som tar själva att börja med en mindre portion och sedan ta om.

Vi väljer kemikaliesmarta varor, köper stadens upphandlade sortiment och arbetar utifrån "Vägledning för en Kemikaliesmartförskola".

Enhetens kockar har köksmöten där de inspirerar varandra till inköp och diskuterar matsvinn, vegetarisk och ekologiskmat.

Resursanvändning

Kompost, återvinningsmaterial, Köksträffar, särskilt konto för ekologiskmat

Uppföljning

Uppföljning och säkerhetsställande av målet sker varje månad i budget.

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Solberga/Sjöängens förskolor bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att ha en god ekonomisk hushållning och långsiktigt hållbara finanser.

Att göra så säkra prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheten följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter och analyserar då kostnader och intäkter som underlag för prognos på årsutfallet.

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden bedriver verksamheterna inom givna ekonomiska ramar

Beskrivning

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Avdelningen för social omsorg fortsätter arbetet med ekonomi i fokus med särskild tyngdpunkt på långsiktiga anpassningar utifrån ekonomiska förutsättningar. En utökad samverkan internt och externt är nödvändig i det fortsatta arbetet. De myndighetsutövande enheterna inom individ- och familjeomsorgen arbetar utifrån översyn av placeringskostnader med alternativa men fullgoda lösningar samtidigt som den egna öppenvården utvecklas för att möta och följa våra invånares behov. Förändringar i organisation och bemanning kan bli nödvändiga. Utifrån ett minskat antal brukare/deltagare och förändrade behov hos målgruppen pågår i vissa utförarverksamheter samlokalisering samt utveckling av verksamhetens utformning och innehåll. Organisation och bemanning ses över och anpassningar genomförs för att uppnå en långsiktigt hållbar ekonomi där verksamheterna kan bedrivas inom given budgetram.

Förväntat resultat

Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

Enhetsmål:

Enheten bedriver verksamheten inom givna ekonomiska ramar

Förväntat resultat

-En budget i balans

Arbetssätt

Verksamheten ryms inom tilldelad budget och ekonomiska uppföljningar görs varje månad. Om ett underskott befaras görs en översyn av personaltätheten och barnantalet, då dessa två faktorer och sambandet mellan dem ger störst ekonomisk effekt. All personal på förskolan får kontinuerlig information om budgetläget.

Resursanvändning

Verksamheten använder sig av tilldelade resurser på ett ansvarfullt sätt där enheten gör återkommande avstämningar av budgetläget. Innan eventuella investeringar görs, inventeras behovet av dessa. Enhetens förskolor samarbetar både när det gäller personal, material och inventarier.

Uppföljning

Uppföljning sker pågående under hela året. Ekonomiuppföljningar med prognoser från controller varje månad, kvartal- och tertialuppföljning och vid bokslut.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex		82	År
 Sjukfrånvaro		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö

Beskrivning

Förvaltningen kommer utifrån arbetsgivarperspektivet ha fokus inom tre områden; arbetsmiljö, kompetensförsörjning samt chefsuppdrag och ledarskap. I den relativt nya förvaltningen är det viktigt att fortsätta skapa en gemensam grund och stärka cheferna i de kunskaper och processer som säkerställer ett gemensamt förhållningssätt i arbetsgivarfrågor och på så sätt stärka arbetsgivarvarumärket både internt och externt.

Förväntat resultat

Förvaltningen har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet.

Nya medarbetare och chefer får en god introduktion i uppdraget

Planering av kompetensförsörjning sker utifrån verksamhetens uppdrag och mål.

Kommentar

Solberga/Sjöängens förskolor bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens förskoleenheter ska implementera arbetet med förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare i det ordinarie arbetsmiljöarbetet.	2020-01-01	2021-12-31

Enhetsmål:

Enheten är en god arbetsgivare med en god arbetsmiljö

Förväntat resultat

- Sänkt sjukfrånvaro
- Ett gott arbetsklimat

Arbetsätt

Vi uppmuntrar medarbetarna att använda friskvårdsbidraget för ett ökat välmående. Då det behövs samarbetar vi med företagshälsovården. Enheten arbetar aktivt med rehabilitering för att medarbetarna skall komma tillbaka i arbete så snabbt som möjligt.

Varje år har biträdande rektor eller rektor ett medarbetarsamtal och ett lönesamtal med medarbetarna. Under medarbetarsamtalet som har fokus på medarbetarskapet, har man en dialog om arbetet och hur man bidragit till verksamhetens kvalitet. Det lönesättande samtalet utgår från stadens lönekriterier.

På enheten har vi inrättat en arbetsmiljögrupp där skyddsombud och andra intresserade ingår tillsammans med rektor. Vid våra APT:n är arbetsmiljö en stående punkt på dagordningen. Enheten har på APT haft workshops om förbättrad arbetssituation utifrån de fokusområden som framkom i det stadsövergripande projektet. Resultatet från våra egna workshops kommer utgöra en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Resursanvändning

Stadens rehabiliteringspolicy, Företagshälsovården, Stadsdelens sammanställning över sjukfrånvaron.

Uppföljning

Den årliga medarbetarenkäten som presenteras för medarbetarna på arbetsplatsträffar.

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter arbetar kostnadseffektivt med fokus på resultat för invånarna

Beskrivning

En tydlig ekonomistyrning ska leda till att tilldelade resurser används effektivt med fokus på kärnverksamheterna. Stadsdelsnämnden ska verka för att energiförbrukningen inom nämndens verksamheter minskar. Samutnyttjande av lokaler ska eftersträvas och lokalanvändandet ska kartläggas. Verksamheterna har ett gott stöd från stödverksamheterna.

Förväntat resultat

Stadsdelsnämndens verksamheter använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.

Stadsdelsnämnden har tillgång till lokaler som motsvarar det faktiska behovet och

energiförbrukningen i dessa minskar.
Nämndens lokaler är tillgängliga och välplanerade.

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter är innovativa och tillvaratar digitaliseringens möjligheter

Beskrivning

Nämndens arbete med att utveckla arbetet med innovation och digitalisering kommer att intensifieras. Bland annat kommer en innovationsansvarig att utses för att driva frågorna. Stödet till verksamheterna i innovation och digitalisering ska öka och innovationer och idéer kring digitalisering ska uppmuntras.

Stadsdelsnämnden ska bidra till att utveckla stadens arbete med att utveckla säkerhetsskydd och informationssäkerhet. Nämnden har en utsedd informationssäkerhetssamordnare och ett lokalt dataskyddsbud. Medarbetarna på förvaltningen ska ha kunskap om informationssäkerhet och vad det innebär för deras verksamhet. Stadsdelsnämnden behöver öka andelen medarbetare som tar del av stadens digitala utbildningar inom informationssäkerhetsskydd och dataskydd under 2021.

Avdelningen för förskola

Implementeringen av den lokala digitaliseringsstrategin och införandet av skolplattformen fortsätter under 2021. Satsningar på digitala verktyg både för barn och pedagoger fortsätter parallellt med kompetensutveckling. Förskoleavdelningen har formulerat ett antal pedagogiska ställningstaganden kopplat till digitaliseringen som ska utgöra stöd för undervisningen samt förtydliga förskolans digitaliseringsuppdrag, både för medarbetare och för vårdnadshavare.

Avdelningen för social omsorg

Avdelningen uppmärksammar och möjliggör ett modigt ledarskap och engagerade medarbetare som bidrar till fortsatt innovation och utvecklingsarbete. Arbetet med att socialtjänsten ska bli mer effektiv och utveckla användandet av digitalisering och e-tjänster fortsätter. Den digitala utvecklingen fortgår även internt med fortsatta digitala möten och användandet av olika verktyg för att öka interaktionen vid dessa. Verksamheterna följer och bidrar till stadens arbete med moderniseringen av sociala system. Förberedelser inför införandet av Esset fortgår inom alla berörda verksamheter och under 2021 kommer verksamheter på området barn och unga gå över till Esset som socialt system.

Flera utförarverksamheter kommer gå över till det nya digitala systemet Medvind för schemaplanering, bemanning och tidsregistrering. En kartläggning av den digitala kunskapen kommer göras inom grupp- och servicebostäderna samt bland deltagare inom de socialpsykiatriska verksamheterna för att stärka den digitala delaktigheten. Avdelningen ska utöver det utveckla och stärka arbetet med digitalisering för deltagare i dagliga verksamheter och personer med daglig assistans med syftet att öka graden av delaktighet och motverka isolering i pandemins spår.

Avdelningen för äldreomsorg

Utvecklingen inom äldreomsorgen med digitaliseringslösningar för ökad trygghet, integritet och självständighet kan också innebära att resurserna kan användas på ett effektivare sätt och riktas till äldre med störst behov.

Förväntat resultat

Innovationer och digitala arbetssätt leder till effektivitet och ökad kvalitet i verksamheterna. Verksamheterna är innovativa och använder digitala lösningar och annan välfärdsteknik. Verksamheterna har hög kvalitet och det finns en jämlik tillgång till gott stöd och service. Andelen medarbetare som tagit del av stadens digitala utbildningar inom informationssäkerhetskydd och dataskydd har ökat.

Redovisning av ekonomi

Resursanvändning

Budget 2021

Budgetår:	2021
Enhet :	Solberga-Sjöängens fsk
Enhetschef:	Kerstin Bratt

Beloppen anges i TKr	Budget
<i>Intäkter</i>	
Taxor och avgifter	0
Hysesintäkter	0
Bidrag	1778
Försäljning	61850
Övriga externa intäkter	0
<i>Summa intäkter</i>	63628
<i>Kostnader</i>	
Personalkostnader	57681
Övriga personalkostnader	211
Lokalkostnader	1400
Entreprenader och köp av verksamhet	110
Övriga kostnader	4220
<i>Summa kostnader</i>	63623
<i>Summa netto</i>	-4

Övrigt